

ΣΗΜΕΙΑ ΟΜΙΛΙΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΡΑΓΚΑΚΗ, Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΣΤΟ FORUM ΤΗΣ A ENERGY

ΕΠΕΝΔΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

29/3/2018

Πρώτα από όλα θα ήθελα να μεταφέρω τους χαιρετισμούς του Δημάρχου Χανίων κ. Τάσου Βάμβουκα και τις ευχαριστίες της δημοτικής αρχής για την πρόσκληση να συμμετέχουμε στο σημερινό forum για την τοπική ανάπτυξη. Ήδη έχουν γίνει εξαιρετικές εισηγήσεις οι οποίες αναδεικνύουν τη δυναμική των Δήμων και τον σημαίνοντα ρόλο που μπορούν να παίξουν σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα στο μεγάλο εθνικό ζητούμενο που είναι η ανάπτυξη της χώρας μας. Θα επιχειρήσω και εγώ με την δική μου εισήγηση να δώσω μία όσο το δυνατόν πληρέστερη εικόνα αλλά και την φιλοσοφία των δύο σημαντικότερων έργων ΣΔΙΤ τα οποία έχουμε δρομολογήσει στο Δήμο Χανίων και αφορούν την **κατασκευή νέων σχολείων** και την **αναβάθμιση του δημοτικού οδοφωτισμού**. Πριν από αυτό, επιτρέψτε μου να κάνω δύο γενικές επισημάνσεις:

Μία από τις προϋποθέσεις για να βγει η χώρα από το σπирάλ της ύφεσης και της βαθιάς κρίσης που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια είναι η σταδιακή μετατόπιση των αποφάσεων για τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις από το Κεντρικό Κράτος προς τους Δήμους. Για πολλές δεκαετίες το Κεντρικό Κράτος ήταν αυτό που αποφάσιζε και διοχέτευε προς «τα κάτω» είτε τα είδη των μεσαίων και μεγάλων έργων που έπρεπε να γίνουν είτε τις χρηματοδοτήσεις (εθνικές και ευρωπαϊκές), χωρίς απαραίτητα οι επιλογές του να αντανακλούν τις πραγματικές ανάγκες των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών. Δεν είναι ασυνήθιστο το φαινόμενο να επενδύονται αρκετά χρήματα σε έργα που τελικά αποδείχτηκαν ότι είχαν λίγη

προστιθέμενη αξία, ειδικά στην ελληνική περιφέρεια και τις τοπικές κοινωνίες. Αυτό κατά την άποψή μου μπορεί, σταδιακά, να αλλάξει. Ειδικά οι μητροπολιτικοί Δήμοι μπορούν να παίξουν ενεργότερα τον ρόλο αυτό σε τοπικό επίπεδο γιατί αφενός είναι πιο κοντά στις τοπικές κοινωνίες και αφετέρου έχουν την πραγματική εικόνα των προβλημάτων αλλά και των προοπτικών των περιοχών τους. Από αυτήν την άποψη θεωρώ ότι μία σημαντική αλλαγή, που ήδη συντελείται, είναι ότι οι ίδιοι οι Δήμοι αναζητούν πλέον συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα για να υλοποιήσουν σημαντικά έργα υποδομής.

Κι εδώ ακριβώς έγκειται και η δεύτερη επισήμανσή μου. Πραγματική παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας μας χωρίς τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί. Είναι γνωστές οι σοβαρές δημοσιονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Κεντρικό Κράτος. Εξίσου σοβαρές είναι οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι οι οποίοι στην πλειοψηφία τους βλέπουν τους πόρους τους να μειώνονται τα τελευταία χρόνια, την ίδια ώρα που αυξάνονται οι υποχρεώσεις τους και οι απαιτήσεις των πολιτών. Η συμμετοχή, λοιπόν, ιδιωτών σε μικρά αλλά και μεσαία έργα υποδομής πιστεύω ότι είναι όχι απλά απαραίτητη, αλλά επιβεβλημένη όχι μόνο λόγω των οικονομικών συνθηκών αλλά και λόγω της εμπειρίας και των καλών πρακτικών που έχουν προκύψει στην Ελλάδα από δημόσια έργα που έχουν υλοποιηθεί με την Σύμπραξη του Ιδιωτικού Τομέα. Νομίζω ότι οι ίδιες οι τοπικές κοινωνίες ξεπερνούν ιδεοληψίες του παρελθόντος. Είναι πλέον σε μεγάλο βαθμό πιο ώριμες και τα έργα ΣΔΙΤ αντιμετωπίζονται με λιγότερη δυσπιστία.

Ακολουθώντας αυτή τη λογική στο Δήμο Χανίων, από την αρχή βάλαμε σαν στόχο την αξιοποίηση του εργαλείου των ΣΔΙΤ για να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε ένα από τα μεγαλύτερα μεγάλα έργα των τελευταίων δεκαετιών στην περιοχή και να ικανοποιήσουμε μια διαχρονική ανάγκη που δεν είναι άλλη από την σχολική στέγη. Από τον Νοέμβριο του 2014 ξεκινήσαμε μία μεγάλη προσπάθεια καταγραφής των αναγκών σε σχολική στέγη σε όλο το Δήμο ο οποίος περιλαμβάνει 7 Δημοτικές Ενότητες και 115.000 μόνιμο πληθυσμό ο οποίος μάλιστα παρουσιάζει αυξητική τάση της τάξης του 10.6% την τελευταία 15ετία. Παράλληλα προσπαθήσαμε να κάνουμε προβολές στο μέλλον ώστε να μπορέσουμε να υπολογίσουμε τις ανάγκες στέγασης μαθητών όχι μόνο τώρα αλλά και στην επόμενη 20ετία τουλάχιστον. Μετά από διάλογο με την τοπική κοινωνία, την σχολική κοινότητα και όλους τους αρμόδιους φορείς καταρτίσαμε μια προμελέτη σκοπιμότητας και καταλήξαμε στην ανάγκη κατασκευής 8 νέων σχολικών μονάδων: 3 δημοτικά, 3 γυμνάσια και 2 νηπιαγωγεία συνολικού εκτιμώμενου εμβαδού 16.600 τ.μ. τα περισσότερα από τα οποία θα κατασκευαστούν σε περιαστικές περιοχές του Δήμου Χανίων όπου εντοπίστηκαν και οι μεγαλύτερες ανάγκες. Στην ίδια πρόταση προσθέσαμε και την βιοκλιματική ανάπλαση και ανακατασκευή ενός από τους κεντρικότερους ελεύθερους χώρους εντός της πόλης των Χανίων, του Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας συνολικής έκτασης 15.000 τμ και την σύνδεσή του με τον παρακείμενο Δημοτικό Κήπο. Μία παρέμβαση που όταν ολοκληρωθεί θα αλλάξει δραστικά το κέντρο της πόλης και θα προσθέσει ουσιαστικά έναν ενιαίο πνεύμονα πρασίνου και αναψυχής εντός του αστικού ιστού.

Η πρότασή μας αυτή που αφορά Σχεδιασμό, Κατασκευή, Χρηματοδότηση και Συντήρηση των 8 σχολείων και του Πάρκου, συνολικού ενδεικτικού προϋπολογισμού 42 εκατ. €, για 25

χρόνια, κατατέθηκε στο Υπουργείο Οικονομίας και την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ τον Ιούνιο του 2017. Τον Σεπτέμβριο εγκρίθηκε από την αρμόδια Διυπουργική Επιτροπή και αποτελεί το πρώτο έργο ΣΔΙΤ που εγκρίθηκε στην Κρήτη. Μετά από 2,5 χρόνια σκληρής και εντατικής δουλειάς, μετά από αμέτρητες συζητήσεις, διαβουλεύσεις και επισκέψεις στην Αθήνα, μετά από αντιμετώπιση δεκάδων μικρών και μεγάλων προβλημάτων που ήταν απαραίτητο να λυθούν για να ωριμάσει η πρόταση, καταφέραμε να έχουμε την αρχική έγκριση. Αυτό ήταν το πρώτο και αποφασιστικότερο βήμα. Σήμερα προχωράμε στην Α φάση του έργου, τον ανταγωνιστικό διάλογο με υποψηφίους αναδόχους ώστε να μπούμε πλέον στον σκληρό πυρήνα σχεδιασμού και υλοποίησης ενός έργου πνοής που θα αλλάξει το μέλλον των παιδιών μας τα επόμενα πολλά χρόνια. Γνωρίζουμε ότι είμαστε ακόμα στην αρχή και όχι στο τέλος του δρόμου και ότι θα χρειαστεί χρόνος και μεγάλη προσπάθεια για να υλοποιηθεί αυτό το έργο. Το επιτυχημένο παράδειγμα ΣΔΙΤ των 24 νέων σχολείων της Αττικής που σήμερα πλέον λειτουργούν, είναι για εμάς έμπνευση και οδηγός αν και είμασταν από την αρχή πεπεισμένοι ότι εάν πηγαίναμε με οποιαδήποτε άλλη παραδοσιακή μέθοδο κατασκευής σχολείων, πιθανότατα δεν θα είχαμε καμία τύχη να τα δούμε να υλοποιούνται.

Το δεύτερο μεγάλο έργο υποδομής που έχουμε βάλει επίσης σε τροχιά υλοποίησης με τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα είναι η αντικατάσταση του συνόλου του οδοφωτισμού του Δήμου Χανίων. Πριν από περίπου 1,5 χρόνο ήρθαμε σε απευθείας συζητήσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) προκειμένου να διερευνήσουμε τις δυνατότητες χρηματοδότησης δημοτικών έργων υποδομής τα οποία είχαμε στο προγραμματισμό μας να υλοποιήσουμε. Καταλήξαμε στο έργο αντικατάστασης

του δημοτικού οδοφωτισμού με λαμπτήρες εξοικονόμησης ενέργειας και είμαστε ένας από τους τρεις Δήμους της χώρας με τους οποίους συνεργάζεται η Τράπεζα σε αυτόν τον τομέα. Πρόκειται για ένα μεγάλο και σημαντικό έργο που εκτός από την εξοικονόμηση πόρων για το Δήμο και τους δημότες μας αλλά και την προφανή περιβαλλοντική ωφέλεια μέσω της μείωσης εκπομπών αερίων ρύπων, στοχεύουμε να βελτιώσει και την ποιότητα του φωτισμού ειδικά στους δρόμους μας στους οποίους δυστυχώς έχουμε αρνητική πρωτιά στο τροχαία ατυχήματα. Εκτός της αντικατάστασης, το έργο θα περιλαμβάνει έξυπνο σύστημα διαχείρισης του φωτισμού, φωτομετρική μελέτη βελτίωσης του φωτισμού ειδικά σε μεγάλους οδικούς άξονες του Δήμου και προφανώς την συντήρησή του για κάποια χρόνια. Σε λίγες μέρες ολοκληρώνεται η πρώτη φάση του έργου που είναι η λεπτομερής καταγραφή και ηλεκτρονική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης του δημοτικού φωτισμού αλλά και η μελέτη βιωσιμότητας του έργου συνολικά. Μία μελέτη την οποία χρηματοδοτεί με δικούς της πόρους η ίδια η Τράπεζα και αποτελεί για εμάς το βασικό σημείο αναφοράς πάνω στο οποίο θα «πατήσουμε» για να προχωρήσουμε στην επόμενη φάση.

Όπως μπορούν να επιβεβαιώσουν και οι κύριοι Δήμαρχοι που βρίσκονται σήμερα εδώ, ο οδοφωτισμός είναι μία από τις πλέον νευραλγικές υπηρεσίες των Δήμων της χώρας και ένα από τα σημαντικότερα πεδία εξυπηρέτησης των δημοτών στα οποία κρίνεται αυστηρά η οποιαδήποτε δημοτική αρχή. Ο φωτισμός των δρόμων αποτελείται στη συντριπτική του πλειοψηφία από λαμπτήρες παλιάς τεχνολογίας, που έχουν υψηλή κατανάλωση ρεύματος άρα και υψηλό κόστος για τους δημότες.

Με την υποστελέχωση των Δήμων στον τομέα αυτό, την αδυναμία προσλήψεων προσωπικού και τις χρονοβόρες διαδικασίες προμηθειών, ο τομέας του οδοφωτισμού πιστεύω ότι αντιμετωπίζει προβλήματα στην μεγάλη πλειοψηφία των Δήμων, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των στελεχών μας. Στόχος μας στο Δήμο Χανίων είναι να καταφέρουμε μέσω της σύμπραξης με τον ιδιωτικό τομέα, να βελτιώσουμε δραστικά την συντήρηση του δικτύου οδοφωτισμού ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές μας. Ο φωτισμός είναι ένας τομέας που επίσης έχει ένα σημαντικό οικονομικό κόστος για τους Δήμους και κατ' επέκταση για τους δημότες επομένως στόχος πρέπει να είναι το κόστος αυτό να πιάνει τόπο. Εάν μπορεί αυτό το κόστος και να μειωθεί και να πιάνει τόπο, ακόμα καλύτερα. Με αυτήν την έννοια είναι πολύ χρήσιμα τα έργα αντικατάστασης οδοφωτισμού γι' αυτό και πολλοί Δήμοι έχουν αναλάβει πρωτοβουλίες αξιοποιώντας χρηματοδοτικά εργαλεία ή ίδιους πόρους. Τονίζω όμως ότι είναι κρίσιμο τα έργα αυτά να είναι ολοκληρωμένα και να περιλαμβάνουν όχι μόνο απλή αντικατάσταση αλλά και πολυετή συντήρηση των δικτύων φωτισμού.

Κλείνοντας επιτρέψτε μου να πω ότι ένας κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας τέτοιων έργων είναι η καλή προετοιμασία τους. Όσο καλύτερη είναι αυτή τόσο πιο πιθανό είναι να αποφευχθούν δυσάρεστες εκπλήξεις στην πορεία υλοποίησης των έργων όσον αφορά την ποιότητα, τη λειτουργικότητα και το τελικό τους κόστος. Αυτή η διαδικασία απαιτεί χρόνο και είναι κάτι που το έχουμε αντιμετωπίσει και στο Δήμο Χανίων με τα έργα ΣΔΙΤ των σχολείων και του φωτισμού άρα χρειάζεται και υπομονή. Και επειδή οι πολίτες συχνά δεν έχουν εικόνα των δυσκολιών και της ασύλληπτης γραφειοκρατίας που αντιμετωπίζουμε, υπάρχει και η σχετική πίεση προς τις δημοτικές αρχές. Γι' αυτό και είναι σημαντική η όσο το

δυνατόν καλύτερη ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών για τα αναμφισβήτητα οφέλη των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ώστε να αγκαλιάσουν και οι πολίτες την προσπάθεια υλοποίησης μεγάλων έργων υποδομής που τόσο έχουμε ανάγκη στη χώρα μας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.